

Handläggare
Eva Debels
Telefon: 08-508 290 62

Till
Valnämnden

Verksamhetsberättelse VB 2024 för Valnämnden

Förslag till beslut

Valnämnden godkänner förslag till verksamhetsberättelse för 2024 och överlämnar den till kommunstyrelsen

Valnämnden

08-508 290 62

eva.debels@stockholm.se
start.stockholm

Innehållsförteckning

Sammanfattande analys	4
Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål	4
KF:s inriktningsmål: 1. Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden	4
KF:s inriktningsmål: 2. Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning	7
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.3 Stockholm ska vara en stad där framkomligheten ökar och utsläppen minskar	7
KF:s inriktningsmål: 3. Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla	8
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.1 Stockholms ekonomi är stark, hållbar och lägger grunden för en jämlik välfärd	8
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.2 I Stockholm ska alla ges möjlighet till ett eget jobb	10
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.4 Medarbetare i Stockholm ska ges goda förutsättningar att göra ett bra jobb	10
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.5 Hög beredskap och stark rådighet ska råda i alla verksamhetsområden	11
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.7 Stockholm ska vara en öppen, jämställd och demokratisk stad som samarbetar internationellt	13
Uppföljning av ekonomi	15
Analys av resultaträkning - uppföljning av driftbudget.....	15
Resultatenheter	16
Investeringar	16
Försäljningar av anläggningstillgångar.....	16
Verksamhetsprojekt (driftprojekt)	16
Ombudgeteringar	16
Medel för lokaländamål.....	16
Analys av balansräkning.....	17
Övrigt.....	17
Särskilda redovisningar.....	17
Bedömning av nämndens interna kontroll	17

Systematiskt kvalitetsarbete.....	17
Systematiskt arbetsmiljöarbete	18
Checklista för årlig uppföljning.....	18
Övrigt	18

Bilagor

Bilaga 1: 108 UH018 bokslut 2024

Bilaga 2: Uppföljning av intern kontroll 2024

Bilaga 3: GDPR Årsrapport valnämnden 2024

Sammanfattande analys

Under innevarande år genomfördes valet till Europaparlamentet söndagen den 9 juni. Valdeltagandet nationellt var 53,29 % och minskade med 1,88 procentenheter. Valdeltagandet i Stockholms kommun ökade med 0,36 procentenheter till 63,39 procent. Valet genomfördes rättssäkert och med få incidenter.

Nämndens arbete har varit inriktat på att genomföra valet rättssäkert och med hög trovärdighet till röstningsprocessen samt att väljarna ska ha goda möjligheter att rösta. De omfattande utvärderingar som gjorts efter valet visar att valet har genomförts mycket tillfredsställande. Enkäter skickas till samtliga röstmottagare, vice ordföranden, ordförande och kontaktpersoner i vallokaler. Enkäterna innehåller frågor om valets genomförande, lokaler, utbildning och det informationsmaterial nämnden framställer.

Det ekonomiska utfallet för året är i nivå med budget.

Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål

KF:s inriktningsmål: 1. Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden

 Uppfylls helt

Analys

Valnämnden svarar som den lokala valmyndigheten för all röstning i kommunen. Den 9 juni genomfördes valet till Europaparlamentet. Valdeltagandet i staden var 63,39 % och i Sverige 53,39 %.

Förtidsröstning

Vid valet erbjöds förtidsröstning vid 53 lokaler. Drygt hälften av dessa var stadens bibliotek, medborgarkontor och kulturhus. Därutöver erbjöds bland annat röstning på tre gallerior och ett antal receptioner. Eftersom det är svårt och hitta lämpliga lokaler för förtidsröstning erbjuder staden sedan valet 2022 förtidsröstning i tillfälliga lokaler som ställs upp på lämpliga gator och torg. Vid EU-valet erbjöds förtidsröstning i 10 sådana lokaler. Dessa lokaler tog sammanlagt emot en tredjedel av alla förtidsröster. Flest förtidsröster togs emot i lokalen på Stockholms Central, totalt 15 766 stycken. Andelen stockholmare som förtidsröstade ökade väsentligt och var vid detta val 56 % av de som röstade, inklusive brev och ambassadröster.

Valnämndens kansli ansvarar för rekrytering och utbildning av röstmottagarna som arbetar i förtidsröstningen. För den dagliga driften i förtidsröstningslokalerna ansvarar en arbetsledare. Arbetsledaren ansvarar från allt till etablering till avetablering av lokalen samt material och personal.

I alla förtidsröstningslokaler finns möjlighet att få ett dubblettröstkort utskrivet för den som inte har med sig sitt egna, totalt skrevs drygt 45 000 röstkort ut.

Röstning på valdagen

På valdagen den 9 juni var stadens 592 valdistrikt placerade i 149 byggnader. Av dessa byggnader utgjorde ca 80 % stadens skolor. Gärdesskolan och Norra Real är de två skolor som huserar flest vallokaler med nio stycken var. Fyra byggnader motsvarar en vallokal. I varje byggnad finns en kontaktperson som själva rekryterar sina medarbetare. Drygt 500 personer jobbade under valdagen med att ställa i ordning och avetablara vallokalerna samt under dagen hjälpa väljare. Kontaktpersonerna och dess medhjälpare får några dagar innan valdagen en utbildning i form av en storföreläsning om 2 timmar efter arbetstid.

PostNord AB ansvarar för utkörningen av förtidsrösterna till vallokalerna och ska enligt avtal leverera innan kl 10.00. Rösterna levererades i god tid. Eftersom valdeltagandet är lägre samt att granskningen av förtidsrösterna väsentligt förenklas av att det endast är ett val var alla valdistrikt i god tid klara med granskningen. Andelen underkända och felsända förtidsröster från vallokalerna var mycket låg.

Rekrytering och utbildning av röstmottagare, valsedelshanterare m.m.

För att genomföra EU-valet rekryterade cirka 5500 röstmottagare, valsedelshanterare och annan personal. Rekryteringsläget är mer än gott. Det finns ett mycket stort intresse bland medborgarna att arbeta vid val. Vid detta val var det fler än 1000 personer som visat intresse som inte kunnat erbjudas en placering. Till allmänna valen 2022 infördes en ny funktion för röstmottagarna som arbetar i vallokal på valdagen, andra vice ordförande. Funktionen finns för att göra steget kortare att gå från vanlig röstmottagare till att ta mer ansvar i vallokalen. Reformen visade sig vara ett lyckokast då det varit betydligt enklare att rekrytera ordförande och förste vice ordförande då flera redan introducerats till rollen.

Utbildningen av röstmottagarna på valdagen delades in i tre olika typer av utbildningar. De röstmottagare som arbetade vid föregående val fick en föreläsning om en timme. Röstmottagare som arbetat tidigare fick en längre utbildning och nya röstmottagare som aldrig suttit i vallokal fick också en längre utbildning med praktiska inslag. Den längre utbildning är 2 timmar under kvällstid och hålls i klassrum. Utbildningarna hölls av kansliets personal och de 24 utbildare som rekryterats. Utbildarna är röstmottagare som varit ordförande vid flera val och som har viss pedagogisk vana. Utbildarna får av kansliet en längre utbildning om det material som ska gås igenom på utbildningarna. Av enkäterna framgår att röstmottagarna är mycket nöjda med den utbildning som ges inför uppdraget. Totalt hölls 21 föreläsningar och 75 utbildningar i klassrum.

För att säkerställa hanteringen av valsedlarna har sedan 2019 rekryterats särskilda valsedelshanterare som tjänstgör i valbyggnaderna på valdagen. Detta var tredje valet med denna funktion och erfarenheten är att funktionen fungerar bättre och bättre. Vid det här valet fick alla valsedelshanterare utbildning i mindre gruppen och en samordnande valsedelshanterare fanns i nästan alla byggnader. Vidare infördes också att partierna som skulle lämna valsedlar fick kvittera inlämningen.

Kansliet såg ett behov av att se över utbildningen för de arbetar i mottagningen på valnatten. Det är stor grupp på cirka 170 personer som gör en väldigt kort insats. Till denna grupp togs fram en handledning som noga beskrev de olika momenten som ska kontrolleras. Kansliet tog

också fram en utbildningsfilm som var obligatorisk för mottagningspersonalen.

Avskärmade valsedelställ och köer

En nyhet i vallagen inför föregående EU-val 2019 var att det till ett röstmottagningsställe ska anordnas en lämplig avskärmad plats där valsedlar kan läggas ut och att väljaren var för sig ska ta sina valsedlar. Ändringen i vallagen innebar vid allmänna valen 2022 att köerna ökade. Eftersom det vid EU-valet endast är ett val och ett lägre valdeltagande uppstod inga sådana problem, förutom de vanliga köerna de sista dagarna under förtidsröstningsperioden.

Valarbetarwebben och information

Inför valet 2022 utvecklades valarbetarwebben som finns på stadens utbildningsplattform. Till samma val producerades också en tryckt information kallad "Jobba som" till röstmottagare och andra grupper vid valet. Till EU-valet har nämnden haft en kommunikatör från SLK inlånad på deltid. Kommunikatören har haft till uppgift att ytterligare utveckla den digitala informationen på valarbetarwebben. Detta har lett till tydligare och mer komprimerad information och flera tryckta produkter har tagits bort.

Information till allmänheten om möjligheten att förtidsrösta och att det var ett EU-val gjordes under förtidsröstningsperioden på stadens "Tavlor på stan", evenemangsbanér på plaster i staden, annonsering i lokalpress samt med digitala banners på nättidningen "Nyhetsbyrån Järva".

Partiträff

I samband valet bjöd valnämnden in till en information för de partier som anmält deltagande i valet. Vid träffen deltog kanslichefen och presidiet. Det var relativt få som deltog på träffen, men nämndens uppfattning är att det ändå är bra att ge möjligheten till partierna att ställa frågor och att få information om nämndens verksamhet.

Informationsgruppen

Fyra veckor innan ett val startar valnämndens eget "call-center", kallad informationsgruppen. Vid EU-valet ingick 14 handläggare och 2 arbetsledare i gruppen. Vid tidigare val har kansliet själva ansvarat för hela infrastrukturen att bygga upp ett call-center såsom fixa lokal, skrivbord, datorer, telefoner etc. Inför detta val inleddes ett samarbete med serviceförvaltningen för att utnyttja den infrastruktur som redan finns och de fördelar som finns med den nya kontaktcenterplattformen. Utvärderingen visar att det blev billigare, frigjorde mycket tid hos kansliet och informationsgruppens arbetsmiljö förbättrades väsentligt.

Valnämndens preliminära rösträkning

Valnämndens preliminära rösträkning genomfördes planenligt onsdagen efter valdagen. Teknikstrul föranledde att registreringen fick testa den reservlösning som finns på plats och som visade sig fungerade bra.

Överklaganden

Det inkom inte några överklaganden avseende genomförandet av valet i Stockholms kommun

till Valprövningsnämnden.

Uppföljning av genomförandet av valet

Efter genomförande av val har kansliet omfattande uppföljning med enkäter, mejlfrågor och möten. Inkomna synpunkter, idéer, feedback och klagomål ligger till grund för planeringen av allmänna valen 2026.

Utöver fortsatt uppföljning av valet har nämnden under hösten inlett arbetet med att se över valkrets- och distriktsindelningen inför valen 2026.

Stadsarkivet har under verksamhetsåret haft inspektion av hanteringen av allmänna handlingar hos valnämnden. Inspektionen ledde till två mindre förelägganden och tre rekommendationer som nu är åtgärdade.

Under hösten har två upphandlingar genomförts och som kommer att avslutas under kommande verksamhetsår.

KF:s inriktningsmål: 2. Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning

● Uppfylls helt

Analys

Genomförandet av ett val innebär ett stort antal transporter. I den mån det går planeras alla transporter så att de minimeras. Vad gäller de bilar som kansliet själva hyr har majoritet av dessa varit elbilar.

Ett val genererar också en enorm mängd pappersavfall, som till exempel valsedlar. Så långt som möjligt återvinns detta och nämnden betalar alla extra kostnader som följer av valet och återvinning.

Under hösten har två upphandlingar publicerats som innebär transporter inom Stockholm vid valen 2026. Upphandlingen av transport, sortering och förvaring av förtidsröster innebär mycket transporter mellan och till röstningslokalerna, där krav kommer ställas enligt stadens policy. Vilket också gäller upphandlingen av tillfälliga lokaler.

Inköp planeras så att material ska kunna återanvändas vid kommande val.

Personalen stänger av datorn och släcker lampor när de lämnar kontoret för att minimera elförbrukningen.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.3 Stockholm ska vara en stad där framkomligheten ökar och utsläppen minskar

● Uppfylls helt

Analys

Genomförandet av ett val innebär ett stort antal transporter. Valmaterial ska levereras till alla

röstmottagningsställen och hämtas in igen. Alla förtidsröster ska hanteras genom att de hämtas i alla förtidsröstningslokaler för att på valdagen levereras till alla vallokaler. Utöver det sker en mängd andra transporter. I den mån det går planeras alla transporter så att de minimeras. De transporter som sker enligt de upphandlingar som gjorts inför EU-valet ställs de krav som följer av stadens upphandlingspolicy. Vad gäller de bilar som kansliet själva hyr har majoritet av dessa varit elbilar.

Kansliet ansökte också om tillfälliga parkeringstillstånd för samtliga hyrbilar. Likaså för de bilar röstmottagare som ansvarar för förtidsröstningen med begränsat tillträde och ambulerande röstmottagning använder. Detta för att minska rund- och tomgångskörning.

KF:s inriktningsmål: 3. Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla

● Uppfylls helt

Analys

Inom ramen för valnämndens uppdrag, som regleras i vallagen, strävar nämnden efter att använda skattemedlen så effektivt som möjligt. En valnämnds uppgift är genomföra valen rättssäkert, effektivt och korrekt. Det ska vara lätt att rösta för alla röstberättigade. I vallagen finns även skrivningar om att ett röstmottagningsställe ska vara tillgängligt och värdeneutralt. Vidare regleras även graden av bemanning och utbildning av röstmottagare.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.1 Stockholms ekonomi är stark, hållbar och lägger grunden för en jämlik välfärd

● Uppfylls helt

Analys

Valet till Europaparlamentet genomfördes den 9 juni. Nämndens resultat är att budget har hållits. Ökade kostnader för bemanning av valdistrikt, kostnader för säkerhet på valdagen och hyra av utbildningslokaler har kompenseras med minskade kostnader inom andra kostnadsställen.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2023	Årsmål	KF:s årsmål	Period
● Nämndens budgetföljsamhet efter resultatöverföringar	99,8 %			96,1 %	100 %	100 %	VB 2024
● Nämndens budgetföljsamhet före resultatöverföringar	99,8 %			96,1 %	100 %	100 %	VB 2024
● Nämndens prognossäkerhet T2	0 %			-4 %	+/- 1 %	+/- 1 %	2024

Nämndmål: 3.1.1 Alla ska ha goda möjligheter att rösta

● Uppfylls helt

Förväntat resultat

Valen ska genomföras så att alla som vill rösta ska kunna rösta

Analys

Enligt vallagen ska alla röstmottagningsställen vara tillgängliga och valet ska genomföras på ett sådant sätt att alla som vill rösta ska ges möjlighet att rösta. Valnämndens inriktningsmål avseende vallokaler är att väljarna i innerstaden maximalt bör ha 1 km och i ytterstaden 2 km till sin vallokal. I fråga om röstningslokaler för förtidsröstning är målsättningen att staden ska erbjuda goda möjligheter att rösta med generösa öppettider över hela staden. Vid EU-valet erbjöds vid 53 förtidsröstningslokaler spridda över hela staden. Med tjänsten rostaistockholm.se som är väl använd är det lätt att hitta närmaste förtidsröstningslokal eller sin vallokal på valdagen.

Inför valet besökte eller kontaktade kansliet personal samtliga valbyggnader för valdagen. De byggnader som det av enkäterna efter valet 2022 framgick behov av att se över lokaliseringen av valdistrikten, valsedelställets placering eller klagomål från väljare besöktes. Alla lokaler granskas utifrån den checklista som Myndigheten för Delaktighet tagit fram.

För den som är sjuk, funktionsnedsatt eller av ålder inte kan tas sig till ett röstmottagningsställe finns också möjligheten att rösta med en ambulerande röstmottagare. Det är två röstmottagare som då åker hem till väljaren och tar emot en förtidsröst. Valnämnden hade under hela förtidsröstningsperioden fyra par röstmottagare och dessa tog emot drygt 300 röster.

Nämnden har organiserat förtidsröstning med begränsat öppethållande, vilket innebär att under en begränsad tid ha möjlighet att förtidsrösta på institutioner som vård- och omsorgsboenden, häktet med fler. Andelen institutioner där förtidsröstning erbjuds minskar vid varje val då de boende blir allt sämre och allt fler inte har förmågan att rösta längre. Vid detta val erbjöds röstning vid 38 institutioner varvid 1322 röster togs emot. Det är en minskning med 20 platser sen EU-valet 2019. Institutioner som inte erbjuder förtidsröstning på plats får information om budröstning. Budröstningsmaterial finns på alla röstmottagningsställen och kan beställas från valnämnden.

Valnämndens informationsgrupp tar emot frågor från allmänheten och kan hjälpa väljaren med att hitta närmaste och öppna röstningslokal. De emot beställningar om ambulerande, skickar budröstningsmaterial och kan svara på frågor om hur det går det till att rösta.

Nämnden har vid flera aktiviteter redogjort för sitt arbete med tillgänglighet. Kansliet har innan EU-valet träffat kommunstyrelsens funktionshindersråd och pensionärsråd. Vidare har kansliet haft flera träffar med ombudsmännen. Kansliet har även besökt ett antal intresseorganisationer och enheter inom staden för vilka vilka nämnden redogjort för sitt arbete kring tillgänglighet samt om olika sätt för att kunna rösta.

Nämnden har sedan tidigare ett samarbetet med överförmyndaren. Inför EU-valet har samarbetet utvecklats och en film om hur en ställföreträdare kan tänka kring hjälpen till sina huvudmän spelats in. Den fysiska broschyr som tidigare skickats hem till alla gode män och förvaltare ersattes med ett vykort om att uppmärksamma EU-valet för sina huvudmän. Broschyren, filmen och mer information publicerades på start.stockholm.

För personer som har beviljad ledsagning i biståndsbeslut har valnämnden stått för kostnaden när brukare använt ledsagning för att rösta. Detta gäller även för personer som har behov av dövtolk.

Myndigheten för Delaktighet har tagit fram en film för röstmottagare där de informeras om vad de ska tänka på i mötet med personer med någon form av funktionsnedsättning. Filmen finns länkad på valarbetarwebben och röstmottagarna uppmanas att titta på filmen. Röstmottagarna informeras också om möjligheter att ta emot en röst utanför ett röstmottagningsställe. På alla röstmottagningsställen fanns också förstoringsglas för den som behöver.

Tillgänglighet handlar även om att få hjälp med att förstå processen. I rekryteringen av röstmottagare har kansliet särskilt vinnlagt sig om att bemanna vallokaler och röstningslokaler med röstmottagare som pratar andra språk såsom arabiska, somaliska med flera.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.2 I Stockholm ska alla ges möjlighet till ett eget jobb

 Uppfylls helt

Analys

Valnämndens kansli tog under sommaren emot två stycken sommarjobbare från Järva stadsdelsförvaltning.

I samband med valet arbetade drygt 4 800 som röstmottagare på valdagen. Närmare 500 personer hjälpte till med valet på valdagen på annat sätt. För att genomföra förtidsröstningen och bemanna valnämndens informationsgrupp timanställdes drygt 400 personer, varav några från stadens jobbtorg. Utöver detta har närmare 50 personer arbetat som arbetsledare, kursvärdar och andra administrativa sysslor i samband med valet.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.4 Medarbetare i Stockholm ska ges goda förutsättningar att göra ett bra jobb

 Uppfylls helt

Analys

Valnämnden bidrar till att uppfylla verksamhets- och inriktningsmål genom ett aktivt arbetsmiljöarbete, friskvårdsinsatser och möjlighet till kompetensutveckling. Medarbetar- och lönesamtal genomförs årligen. Valnämnden följer SLKs arbetsmiljöpolicy där det framgår att kansliet ska genomsyras av jämställdhet, jämlikhet och vara fritt från diskriminering. Ingen

form av kränkande särbehandling och trakasserier accepteras.

Kansliet, som vid mellanvalsperioden består av fyra personer, har varje tisdag kanslidag där arbetsmiljöfrågor hanteras om så krävs. En särskild fråga för nämnden är arbetsmiljön för valarbetare runt valen. I de enkäter som görs efter varje val ställs frågor om arbetsmiljön som följs upp till nästkommande val.

Ett närmare samarbete med stadsledningskontoret (SLK) som ska leda till att SLK på ett bättre sätt erbjuder valnämndens fasta personal relevanta arbetsuppgifter under mellanvalsperioderna pågår. Inför denna mellanvalsperiod har arbetsuppgifterna och kontakterna med SLK väsentligt förbättrats.

Alla medarbetare har erbjudits att närvara på de utbildningar och konferenser som är relevanta.

Sjukfrånvaron är låg men får stor påverkan vid enskilda individers frånvaro. Kansliet har för få anställda för att kunna rapportera nyckeltal. I de fall rehabilitering blir aktuell följer valnämnden den gemensamma rehabiliteringsprocess som tagits fram av staden.

Implementeringen av riktlinje av chefsstruktur behöver inte redovisas av nämnden.

Nämndmål: 3.4.1 En inkluderande och attraktiv arbetsplats

● Uppfylls helt

Analys

Valnämndens kansli är en arbetsplats som mellan valen består av fyra fast anställda för att inför val växa och under valdagen vara som störst med ca 5500 - 6000 valarbetare beroende på vilken typ av val. Kansliet har hittills inte haft svårigheter att rekrytera personal då det är attraktivt, roligt och känns meningsfullt att arbeta med val.

I verksamhetsplanen för 2024 beslutade nämnden att vid rekryteringen av röstmottagare ska kansliet sträva efter att det ska spegla Stockholms befolkning i stort. Det innebär att det ska vara en spridd ålders- och könsfördelning och olika etnisk bakgrund. Språklig kompetens i de vanligaste språken bland stockholmare är särskilt önskvärda kompetenser. Detta har beaktats vid rekryteringen av röstmottagare. Av de som gör anmälan intresse av att arbeta som röstmottagare är kvinnor mycket överrepresenterade vilket gör att det kan vara svårt med en jämn könsfördelning.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.5 Hög beredskap och stark rådighet ska råda i alla verksamhetsområden

● Uppfylls helt

Analys

Nämnden har i samarbete med kommunikationsenheten och säkerhetsavdelningen vid SLK genomfört en risk- och sårbarhetsanalys samt en skrivbordsövning inför EU-valet. Samarbetet vid valet intensifierades med kontinuerliga avstämningar några veckor innan och fram till

valdagen.

Nämnden tar också fram i samarbete med kommunikationsenheten vid SLK en kommunikationsplan samt ett under lag med frågor och svar. Under valhelgen finns även kommunikatörer från SLK fysiskt på plats på kansliet för att snabbt kunna fånga upp eventuella frågeställningar eller händelser.

Valet genomfördes med få incidenter. De flesta incidenter som skedde avsåg i vanlig i ordning nuvarande valsedelssystem, såsom t.ex omflyttningar, lägga för, ta bort hela buntar. Men var även de förhållandevis få då antalet valsedlar och partier som deltar i valet vid ett EU-val är betydligt färre. Av enkäterna framgår att sju röstmottagare angivit att de känt sig otrygga i lokalen på grund av väljare som varit aggressiva. Vid två tillfälliga förtidsröstningslokaler skedde kabelstölder vilket innebar strömavbrott och att dubblettröstkort inte kunde skrivas ut under en begränsad tid. Några röstmottagare påtalar att larmet gick på skolan de jobbade på, vilket berodde på att SISAB inte stängt av larmet.

Mottagningen

När valdistrikten har genomfört den preliminära rösträkningen i vallokalen ska två personer från varje valdistrikt åka till Stadshuset för att lämna in valsedlarna och övrigt valmaterial. Säkerheten vid mottagningen har vid de två senaste valen stärks väsentligt. Anledningen till den förstärka säkerheten är att Stadshuset numera är ett skyddsobjekt och dessutom finns alla Stockholms röster under en begränsad tid samlade på ett ställe. Säkerhetsbågar, väskinlämning samt de begränsningar som följer av att Stadshuset inte riktigt är anpassat för den här typen av arrangemang har inneburit att kön och tiden att få komma in och lämna sina valkassar varit alldeles för lång. Flera röstmottagare påtalar i enkäten att de inte vill vara kvar som röstmottagare om inget görs för att göra mottagningen mer effektiv. Kansliet har under hösten initierat ett samarbete med visningsenheten på SLK med syfte att se över alla flöden och ansvaret för de olika delarna vid mottagningen för att väsentligt minska kötiden för röstmottagarna

Extra- och omval

Valnämnden ska om så krävs kunna genomföra ett om- eller extraval inom 3 månader från att det beslutats. Detta innebär att nämnden har organiserat sin verksamhet på ett sådant sätt att den alltid på kort varsel kan bygga upp organisationen och genomföra ett val. Genom ett gott samarbete med flera andra förvaltningar och bolag inom staden har valnämnden också stärkt sin beredskap och rådighet för genomförande av allmänna val.

Systematisk informationssäkerhet

Informationssäkerhetsarbete har genomförts enligt plan. Nämnden har utsedda dataskyddsombud och informationssäkerhetssamordnare. Kansliets personal har genomgått de obligatoriska utbildningar inom området som erbjuds i stadens utbildningsplattform.

Kansliets rutiner för behandling av personer med skyddade personuppgifter har uppdaterats och förstärkts. Bland annat har det administrativa system "Kaskelot" utvecklats så att dessa personer har ett utökat skydd mot läckage.

En informationssäkerhetsklassning av Kaskelot har genomförts under 2024. Av föregående

års GDPR-rapport rekommenderas nämnden att ta fram egna rutiner och riktlinjer för dataskyddsarbetet samt anpassa dessa till nämndens arbete. Under året har egna rutiner och riktlinjer arbetats fram av kansliet.

Behörighetshandling är under kontroll.

Under året har ingen personuppgiftsincident upptäckts.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2023	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel elektroniska inköp	17,22 %			9,82 %	50 %	Tas fram av nämnd/s tyrelse	2024
  Genomförda åtgärder inom risk- och sårbarhetsanalys	100 %				100 %	100 %	2024

Med hjälp av serviceförvaltningen lyckades vi få in de avtal som löper över tid. Vid val sker dock många inköp av många leverantörer för enstaka leveranser. Valnämnden planerar två nya upphandlingar inför nästa val och dessa kommer att anslutas för att förbättra resultatet till nästa val (2026).

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.7 Stockholm ska vara en öppen, jämställd och demokratisk stad som samarbetar internationellt

 Uppfylls helt

Analys

Valnämnden svarar som den lokala valmyndigheten för all röstning i kommunen och den 9 juni genomfördes valet till Europaparlamentet. Antalet röstberättigade var 748 880, vilket är en ökning med 33 638 röstberättigade jämfört med EU-valet 2019. Valdeltagandet i Sverige minskade med 1,88 procentenheter medan valdeltagandet i Stockholms kommun ökade lite grand med en ökning med 0,36 procentenheter. Valdeltagandet i staden var 63,39 %. 474 723 stockholmare röstade och av dessa röster var 267 344 förtidsröster inkl. brevröster. Det innebär att andel röstade som förtidsröstade var 56 %. En ökning med närmare 6 procentenheter sedan föregående EU-val.

Ojämnt valdeltagande

I kommunfullmäktiges budget uttalar KF att utgångspunkten för nämndens arbete ska vara att alla röstberättigade ges goda chanser att använda sig av sin demokratiska rättighet att rösta. Nämnden ska därför planera för att valen kan organiseras och genomföras på ett sådant sätt att alla röstberättigade ges goda förutsättningar att rösta. I detta avseende ska nämnden särskilt beakta förutsättningarna att rösta i områden med historiskt lågt valdeltagande samt behovet av tillgängliga och trygga vallokaler. Vid allmänna valen 2022 minskade valdeltagandet för första gången sedan 2006, minskningen var i alla tre valen. Det är därför glädjande, att även om det var liten ökning, så ökade valdeltagandet jämfört med EU-valet 2019.

Däremot ökade det ojämlika valdeltagandet inom kommunen. I valkrets 1 (Södermalm-Enskede) och 4 (östra söderort) ökade valdeltagandet med knappa 2 procentenheter och även i övriga valkretsar ökade deltagandet något från föregående EU-val. I valkrets 6 (yttre västerort) däremot minskade valdeltagande med 1,5 procentenheter. Vilket är en fortsatt minskning av valdeltagandet, valkrets 6 minskade med 1,55 procentenheter vid föregående EU-val. Valdeltagandet i valkrets 6 var vid detta val 43,68 %

Lägst valdeltagande hade valdistriktet Spånga 22 Rinkebysvängen med ett valdeltagande på 18,90 % och högst hade valdistriktet Skarpnäck 7 Skarpnäcks trädgårdsstad med ett valdeltagande på 89,46 %. Det gör en skillnad på 70,56 procentenheter. Skillnaden 2019 mellan de valdistrikt som hade högst och lägst valdeltagande var 65,36 procentenheter.

Inför kommande val får nämnden analysera om och på vilket sätt nämnden kan påverka denna dystra utveckling i valkrets 6.

Alla ska kunna rösta

Valnämndens uppgift är att erbjuda alla röstberättigade goda möjligheter att rösta. Den som vill rösta ska kunna rösta och få den information som efterfrågas. Nämnden erbjuder förtidsröstning över hela staden med generösa öppettider. Vallokalen på valdagen ligger i nära anslutning till där väljaren bor. Alla röstmottagningsställen är tillgängliga och väl bemannade med röstmottagare eller annan personal som kan hjälpa väljaren. I områden där andra språk än svenska är stora eftersträvar nämnden att rekrytera personal som talar det vanligt förekommande språken.

För den som på grund av ålder, funktionsnedsättning eller sjukdom har svårt att ta sig till ett röstmottagningsställe finns flera sätt att rösta. Boende på institutioner där det bedöms finnas fler än tio som har förmågan att rösta erbjuds förtidsröstnings med begränsat tillträde. Det går att budrösta och för den som inte kan budrösta eller har svårt att hitta ett vittne och ett bud kan beställa ambulerande röstmottagning. Det är då två röstmottagare som kommer till väljarens hem och tar emot en förtidsröst.

Inför varje val har valnämnden en egen informationsgrupp som är välutbildade och kan svara på många av väljarnas frågor. De ansvarar också för att ta emot beställningar på budröstningskuvert, beställning av ambulerande röstmottagning, hanterar klagomål m.m. Informationstjänsten har mycket generösa öppettider.

Rösta i Stockholm

För att lätt kunna hitta sin vallokal, och se vilken öppen förtidsröstningslokal som finns i ens närhet, har kansliet sen några val tillbaka tagit fram tjänsten rostaistockholm.se. Tjänsten är mycket uppskattad och antalet sökningar är stort. Under valdagen gjordes cirka 22 200 förfrågningar om vilken vallokal, totalt gjordes cirka 27 000 sökningar på vallokal. Under förtidsröstningen gjordes cirka 49 000 förfrågningar på röstningslokaler.

Andel internationella besök och internationell media var vid EU-valet betydligt färre än vad som förekommer vid ett val till riksdag, kommun- och regionfullmäktige. De besök som var fick hjälp av kansliet med förslag på lämpliga lokaler att besöka och vidtalade röstmottagare för att ta hand om besökare och media.

Uppföljning av ekonomi

Analys av resultaträkning - uppföljning av driftbudget

Av de tilldelade medlen har 62,6 mkr förbrukats vid utgången av året, vilket motsvarar ca 100 % av budgeten.

Kostnadsställe KST	Budget	Utfall	Utfall %
10 Nämnd	162	114	70
20 Kansli	9 572	8 976	94
30 Valmaterial	2 400	2 142	89
40 Vallokaler	5 500	5 604	102
50 Valdistrikt	20 847	21 831	105
60 Förtidsröstning	21 756	21 331	98
70 Valdagen	816	1 090	134
80 Onsdagsräkning	858	643	75
90 Utbildning	789	913	116
Summa	62 700	62 643	100

En närmare analys, kommentarer av det bokföringsmässiga resultatet, visar följande:

10. Nämnd 162 tkr - Utfall 114 tkr 70 %

Kostnaderna avser den politiska ledningen av valarbetet, främst i form av arvoden till nämndens ledamöter och ersättare. Nämnden har under året haft 8 sammanträden.

20. Kansli 9 572 tkr - Utfall 8 976tkr 94 %

Här redovisas personal- och kontorskostnader för kansliets personal, kostnader för IT, samtliga avgifter/kostnader till serviceförvaltningen samt indirekta kostnader för de övriga verksamhetsområdena.

30. Valmaterial 2 400 tkr - Utfall 2 142 tkr 89 %

Kostnadsställe omfattar nämndens kostnader för lagerhållning av valmaterial såsom valbås, valurnor m.m. samt inköp av valmaterial. Inom området ligger även kostnaderna för packning och utkörning av valmaterial.

40. Vallokaler 5 500 tkr - Utfall 5 604 tkr 102 %

Kostnaderna för vallokalerna utgörs av arvode och ersättningar som betalas till våra kontaktpersoner och deras medhjälpare i de enskilda byggnaderna för iordningställande av lokalerna samt bemanning under valdagen samt hyreskostnader för vallokaler inkl. kostnader för SISAB:s arbete med larm och ventilation.

50. Valdistrikt 20 847 tkr - Utfall 21 21831 tkr 105 %

Kostnader för arvode till ordförande, vice ordförande och röstmottagare på valdagarna.

60. Förtidsröstning 21 756 tkr - Utfall 21 331 tkr 98 %

Kostnadsställe omfattar den kostnad som nämnden har för att anordna förtidsröstning. I delområdet ingår även den s.k. institutionsröstningen. Största delen av kostnaderna avser lön till röstmottagare, transport och sortering av förtidsröster samt hyra av förtidsröstningslokaler. Kansliets personalkostnader för arbete med förtidsröstning är redovisat i kansliets kostnader (KST 20).

70. Valdagen 816 tkr - Utfall 1090 tkr 134 %

Kostnadsställe innefattar extra personalresurser på valdagen och mottagningspersonal och kostnader för mottagningen i Stadshuset. De ökade kostnaderna beror på kostnader för säkerhet och evenemangspersonal i samband med mottagningen.

80. Onsdagsräkningen 858 tkr - Utfall 643 tkr 75 %

Kostnader för personal och lokal för valnämndens preliminära rösträkning. Lägre kostnad beror på att alternativ lokal än Stadshuset användes.

90. Utbildning 789 tkr - Utfall 913 tkr 116 %

Kostnader för lokal, förtäring och arvode till lärare vid obligatorisk utbildning av röstmottagare. Ökad kostnad beroende på att arbetsmarknadsnämnden höjt hyra för kurslokaler vid Campus Åsö.

Resultatenheter

-

Investeringar

-

Försäljningar av anläggningstillgångar

-

Verksamhetsprojekt (driftprojekt)

-

Ombudgeteringar

-

Medel för lokaländamål

-

Analys av balansräkning

Balansräkningen beskriver förvaltningens tillgångar och skulder.

Balansräkningen visar 2024-12-31 på tillgångar som uppgår till 218 592 kr.

Skuldsidan består av kortfristiga skulder om 207 409,25 kr. Av dessa är 143 897,50 kr leverantörsskulder och 63 511,75 kr upplupna kostnader.

Övrigt

-

Särskilda redovisningar

Bedömning av nämndens interna kontroll

 Tillräcklig

Analys

Valnämnden bedömer att den interna kontrollen under år 2024 varit tillräcklig.

Den interna kontrollen har varit tillräcklig. Verksamheten har genomförts rättssäkert och med gott resultat. De system och den verksamhet som nämnden ansvarar för har fungerat väl och inga avvikelser har skett. Serviceförvaltningen gör som extern part stickprovskontroller på fakturor och fakturaflöde. Serviceförvaltningen har inte identifierat några större avvikelser.

I föregående års revisionsrapport noterar revisionskontoret att nämnden i inte skilt delar av nämndens kontroller får de systematiska kontrollera. Ett arbete med att tydligare formulera kontrollaktiviteterna har genomförts under under.

Systematiskt kvalitetsarbete

För att utveckla den interna kunskapen och förbättra internkontrollen har samtliga fast anställda medarbetare inför varje månadsrapport och tertialmöte för att analysera resultatet och följa upp den interna kontrollen.

Efter ett genomfört val genomför kansliet en mängd utvärderingar. Dels i form av digitala enkäter till alla grupper som på något sätt arbetar i valet. Dels i form av fysiska träffar för att utvärdera och komma fram till förbättringar som kan göras till nästkommande val.

De synpunkter och klagomål som kommer fram från väljare genom enkäter m.m. hanteras i utvärderingarna som underlag för nästkommande val. Vad gäller de klagomål och synpunkter som kommer direkt till kansliet under valperioden från medborgare får givetvis ett svar, diarieförs och finns som underlag för kommande val.

Systematiskt arbetsmiljöarbete

Checklista för årlig uppföljning

Valnämndens kansli följer stadsledningskontoret plan för ett systematiskt arbetsmiljöarbete. Kansliet har varje vecka kanslimöten där det finns möjlighet att diskutera arbetsmiljöfrågor. Inför varje val gör nämnden en risk- och sårbarhetsanalys och arbetsmiljöfrågorna blir en del i den analysen eftersom en god arbetsmiljö är en förutsättning för genomförande av ett val med hög trovärdighet. Arbetsplatsen behöver bättre koppla ihop med systematiska arbetsmiljöarbetet med det ständiga arbete som pågår att genomföra ett säkert val.

Avseende kansliets egen personal behöver kännedomen om det systematiska arbetsmiljöarbetet förbättras. Inför varje val då ny personal anställs ska planen gås igenom och information om gällande rutiner. Minst en gång i månaden ska punkten arbetsmiljö tas upp på kanslimötet.

En utvärdering av arbetsmiljön görs efter varje val. Alla valarbetare får en enkät där frågor ställs om arbetsmiljön. Svaren sammanställs och ligger till grund för förbättringar till nästkommande val.

Kansliet har under verksamhetsåret fått ett skyddsombud.

Övrigt

-